

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΩΣ: 149/2015
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΤΜΗΜΑ ΣΤ'

Συνεδρίαση της 23^{ης} Ιουνίου 2015

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Πέτρος Τριανταφυλλίδης, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Ιωάννης Διονυσόπουλος, Παρασκευάς Βαρελάς, Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος, Κωνσταντίνος Γεωργάκης, Βασιλική Τύρου, Κουήν-Τακουή Χουρμουζιάν, Ελένη Σβολοπούλου και Ευαγγελία Σκαλτσά, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους

Αριθμός Ερωτήματος: Γ10/306/19-5-2015 και Γ10/325/3-6-2015 έγγραφα της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών-Διεύθυνση Διοικητικού Προσωπικού-Τμήμα Πειθαρχικού ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται εάν, ο Α.Α., υπάλληλος του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, που παραπέμφθηκε και κρίθηκε ένοχος για την κακουργηματική πράξη της υπεξαίρεσης στην υπηρεσία του άρθρου 258 στοιχ. γ' περ. α' του ΠΚ, η οποία ανήκει στα αναφερόμενα στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρ. 8 του Ν. 3528/07, του επιβλήθηκε δε μειωμένη συνολική ποινή φυλάκισης δύο (2) ετών και τριών (3) μηνών με τριετή αναστολή, εκπίπτει αυτοδικαίως από την υπηρεσία του Ιδρύματος, βάσει του άρθρου 149 του Ν. 3528/07, συνεπεία της ανωτέρω, ήδη, αμετάκλητης ποινικής καταδίκης του.

Εισηγήτρια: Παναγιώτα Σ. Παρασκευοπούλου, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος το ΣΤ' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους γνωμοδότησε ομοφώνως, ως ακολούθως:

I. ΙΣΤΟΡΙΚΟ:

Με το υπ' αριθ. 54/2013 βούλευμα του Συμβουλίου Εφετών Θεσσαλονίκης, ο Α.Α. του Κ. (Α.Μ. 23969), υπάλληλος του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, παραπέμφθηκε ενώπιον του Τριμελούς Εφετείου Κακουργημάτων Θεσσαλονίκης για τις πράξεις: α) της υπεξαίρεσης στην υπηρεσία κατ' εξακολούθηση από υπαίτιο που μεταχειρίστηκε ιδιαίτερα τεχνάσματα και το αντικείμενο της πράξης είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, συνολικά ανώτερης των 30.000 ευρώ (άρθρ. 258 στοιχ. γ' περ. αα' ΠΚ) και β) της ψευδούς ανωμοτί κατάθεσης (άρθρο 225 παρ. 2^α ΠΚ).

Εν συνεχεία, με την υπ' αριθ. 2416/3013 απόφαση του ανωτέρω δικαστηρίου, ο εν λόγω υπάλληλος κηρύχθηκε ένοχος για την πρώτη εκ των παραπάνω πράξεων, καθώς και για την, κατ' ορθό νομικό χαρακτηρισμό, πράξη του άρθρου 230 ΠΚ, ήτοι της ψευδούς ανακοίνωσης στην αρχή περί τελέσεως εγκλήματος, και του επιβλήθηκε μία συνολική ποινή φυλάκισης δύο (2) ετών και τριών (3) μηνών με αναστολή τριετίας, κατόπιν αναγνώρισης στο πρόσωπό του της προβλεπόμενης από το άρθρο 84 παρ. 2δ ΠΚ ελαφρυντικής περίπτωσης της ειλικρινούς μετάνοιας και της επιδίωξης μείωσης των συνεπειών των πράξεών του.

Επιπλέον, όπως συνάγεται από την από 17-04-2015 υπηρεσιακή βεβαίωση του Γραμματέα Εφετείου Θεσσαλονίκης και από την υπ' αριθ. πρωτ. 432/2015 υπηρεσιακή βεβαίωση της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου, η προαναφερόμενη απόφαση του Τριμελούς Εφετείου Κακουργημάτων Θεσσαλονίκης έχει καταστεί αμετάκλητη.

Σημειωτέον δε ότι, με το ως άνω υπ' αρ. πρωτ. Γ10/325/3-6-2015 έγγραφο της ανωτέρω Δ/σης του Ιδρύματος, διευκρινίζεται ότι, αφενός μεν ότι, με την εν λόγω βεβαίωση του Γραμματέα Εφετείου Θεσσαλονίκης, η οποία έχει

4

τεθεί με σφραγίδα στην σελίδα 14 του αντιγράφου της υπ' αρ. 2416/2013 απόφασης του Τριμελούς Εφετείου Α' βαθμού Θεσσαλονίκης, βεβαιώνεται ότι, μέχρι και την 16-04-2015 κανένα ένδικο μέσο δεν ασκήθηκε κατ' αυτής, αφετέρου δε ότι, η εν λόγω απόφαση, η οποία δημοσιεύτηκε στις 5-11-2013, καθαρογράφηκε και καταχωρήθηκε στο οικείο βιβλίο, με αύξοντα αριθμό 139, την 16-03-2015.

Εξάλλου, σύμφωνα με την υπ' αριθ. πρωτ. 432/15 υπηρεσιακή βεβαίωση του Τμήματος Ποινικού της Εισαγγελίας Αρείου Πάγου, μέχρι και την 05-05-2015 δεν ασκήθηκε το ένδικο μέσο της αναίρεσης κατά της παραπάνω απόφασης.

Με βάση τα προαναφερόμενα και κατ' εφαρμογή των ισχυουσών διατάξεων των άρθρων 473, 489, 490, 507 παρ. 1, 505 παρ. 2 σε συνδυασμό με τα άρθρα 479, 483 παρ. 3 και 306 ΚΠΔ, που αφορούν τις προθεσμίες άσκησης των ενδίκων μέσων της έφεσης και της αναίρεσης εναντίον καταδικαστικής απόφασης, τεκμαίρεται, κατά την άποψη της ως άνω Υπηρεσίας ΙΚΑ-ΕΤΑΜ ότι, η εν λόγω απόφαση κατέστη αμετάκλητη μετά την παρέλευση ενός μήνα από την καθαρογραφή της, ήτοι την 16-04-2015, εφόσον μέχρι και την συγκεκριμένη ημερομηνία κανένα ένδικο μέσο δεν ασκήθηκε σε βάρος της.

Κατόπιν των ανωτέρω και δεδομένου ότι:

α) ο εν λόγω υπάλληλος παραπέμφθηκε και κρίθηκε ένοχος για την κακουργηματική πράξη της υπεξαίρεσης στην υπηρεσία του άρθρου 258 στοιχ. γ' περ. αα' ΠΚ, η οποία τιμωρείται με πρόσκαιρη κάθειρξη, του επιβλήθηκε, ωστόσο, λόγω αναγνώρισης στο πρόσωπό του της ελαφρυντικής περιστάσεως του άρθρου 84 παρ. 2δ (σε συνδυασμό με το άρθρο 83 ΠΚ), μειωμένη συνολική ποινή φυλάκισης δύο (2) ετών και τριών (3) μηνών με τριετή αναστολή,

β) η υπεξαίρεση στην υπηρεσία ανήκει στα αναφερόμενα στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 8 του Ν. 3528/2007 πλημμελήματα, ερωτάται αν, ο συγκεκριμένος υπάλληλος εκπίπτει αυτοδικαίως από την υπηρεσία του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, βάσει του άρθρου 149 του Ν. 3528/2007, συνεπεία της αμετάκλητης ποινικής καταδίκης του.

ΙΙ. ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ:

α) Κατ' αρχήν, στα άρθρα 2, 8, 10 και 149 του Κώδικα Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ΝΠΔΔ, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3528/2007 (ΦΕΚ Α' 26) ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 2: «Έκταση εφαρμογής.

1. Στις διατάξεις του παρόντος Κώδικα υπάγονται οι πολιτικοί διοικητικοί υπάλληλοι του κράτους και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

2. Υπάλληλοι ή λειτουργοί του κράτους ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, οι οποίοι, κατά συνταγματική ή νομοθετική πρόβλεψη, διέπονται από ειδικές διατάξεις, καθώς και οι υπάλληλοι των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται από τις ειδικές γι' αυτούς διατάξεις».

Άρθρο 8: «Ποινική καταδίκη, στερητική ή επικουρική δικαστική συμπαράσταση

1. Δεν διορίζονται υπάλληλοι:

α) Όσοι καταδικάστηκαν για κακούργημα και σε οποιαδήποτε ποινή για κλοπή, υπεξαίρεση (κοινή και στην υπηρεσία), απάτη, πλαστογραφία, απιστία δικηγόρου, δωροδοκία, καταπίεση, απιστία περί την υπηρεσία, παράβαση καθήκοντος, καθ' υποτροπή συκοφαντική δυσφήμιση, καθώς και για οποιοδήποτε έγκλημα κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή έγκλημα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής. β) Οι υπόδικοι που έχουν παραπεμφθεί με τελεσίδικο βούλευμα για κακούργημα ή πλημμέλημα της περίπτωσης α', έστω και αν το αδίκημα έχει παραγραφεί ...γ)...δ)...».

Άρθρο 10: «Χρόνος συνδρομής προϋποθέσεων διορισμού

1. Οι υποψήφιοι υπάλληλοι πρέπει να έχουν τα προσόντα του διορισμού τόσο κατά το χρόνο λήξης της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων, όσο και κατά το χρόνο του διορισμού... 2. Οι διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του παρόντος άρθρου ισχύουν και για τα κωλύματα διορισμού».

Άρθρο 149: « Αυτοδίκαιη έκπτωση λόγω ποινικής καταδίκης

Ο υπάλληλος εκπίπτει αυτοδικαίως της υπηρεσίας, εφόσον με αμετάκλητη δικαστική απόφαση: α) καταδικασθεί σε ποινή τουλάχιστον πρόσκαιρης κάθειρξης ή σε οποιαδήποτε ποινή για πλημμέλημα από τα αναφερόμενα στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 8 του παρόντος ή σε οποιαδήποτε ποινή για λιποταξία, β) του επιβληθεί στέρηση πολιτικών δικαιωμάτων. Η έκπτωση επέρχεται από την ημερομηνία δημοσίευσης της αμετάκλητης καταδικαστικής απόφασης. Για την έκπτωση εκδίδεται διαπιστωτική πράξη, περίληψη της οποίας δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως».

β) Περαιτέρω, στο άρθρο 258 του Ποινικού Κώδικα (Π.Δ. 283/1985-ΦΕΚ Α' 106)
- Υπεξαίρεση στην υπηρεσία- ορίζεται ότι:

«Υπάλληλος ο οποίος παράνομα ιδιοποιείται χρήματα ή άλλα κινητά πράγματα που τα έλαβε ή τα κατέχει λόγω αυτής της ιδιότητάς του, και αν ακόμα δεν ήταν αρμόδιος γι' αυτό, τιμωρείται: α) με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών β) αν το αντικείμενο της πράξης είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών. γ) Με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών, αν: α) ο υπαίτιος μεταχειρίστηκε ιδιαίτερα τεχνάσματα και το αντικείμενο της πράξης είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας συνολικά ανώτερης των [πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) δραχμών] δέκα πέντε χιλιάδων ευρώ (15.000)...». ***ΠΡΟΣΟΧΗ: Το ποσό των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ της περίπτωσης γ' υποπερίπτωσης α' αναπροσαρμόζεται στο ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ με την παρ. 2 περ. γ' του άρθρου 2 Ν. 4055/2012, ΦΕΚ Α 51/12.3.2012. Έναρξη ισχύος 2 Απριλίου 2012.

γ) Εξάλλου, στα άρθρα 99 παρ. 1 και 102 του Ποινικού Κώδικα (Π.Δ. 283/1985)
– ΦΕΚ Α 106, ορίζονται ότι:

Άρθρο 99: Αναστολή εκτέλεσης της ποινής υπό όρο:

«1. Αν κάποιος που δεν έχει καταδικασθεί αμετάκλητα για κακούργημα ή πλημμέλημα σε περιοριστική της ελευθερίας ποινή μεγαλύτερη από ένα έτος, με μία μόνη ή με περισσότερες αποφάσεις που οι ποινές δεν υπερβαίνουν συνολικά το πλιό πάνω όριο, καταδικασθεί σε τέτοια ποινή που δεν υπερβαίνει τα τρία έτη,

το δικαστήριο με την απόφασή του διατάσσει την αναστολή εκτέλεσης της ποινής για ορισμένο διάστημα, που δεν μπορεί να είναι κατώτερο από ένα και ανώτερο από τρία έτη,..». ***Η παρ. 1, όπως είχε αντικατασταθεί διαδοχικά με την παρ. 2 άρθρ. 1 Ν. 2207/1994 (ΦΕΚ Α' 65) και παρ. 3 άρθρ. 2 Ν. 2479/1997, ΦΕΚ Α' 67, αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 2 Ν. 3904/2010, ΦΕΚ Α' 218/23.10.2010.

Άρθρο 102: Άρση της αναστολής.

« 1. Αν κατά το διάστημα της αναστολής ο καταδικασμένος καταδικαστεί και πάλι σε ποινή στερητική της ελευθερίας για κακούργημα ή πλημμέλημα που τελέστηκε κατά τη διάρκεια της αναστολής, η αναστολή αίρεται μόλις καταστεί αμετάκλητη η νέα καταδίκη. Η ποινή που επιβλήθηκε με τη νέα καταδίκη εκτελείται στη συνέχεια μετά την ποινή που είχε ανασταλεί, εκτός αν λόγω της ελαφράς φύσης του πλημμελήματος που αφορά η νέα καταδίκη το δικαστήριο με την ίδια απόφαση ρητά διατάξει να μην αρθεί η αναστολή.

2. Αν η αναστολή δεν αρθεί σύμφωνα με τα ανωτέρω ή δεν ανακληθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 101δ, η ποινή που είχε ανασταλεί θεωρείται σαν να μην είχε επιβληθεί».

δ) Σύμφωνα δε, με τα άρθρα 473 παρ. 1 και 3, 489 παρ. 1, 490 παρ. 2, 505 παρ. 1, 507 παρ. 1 και 546 παρ. 1 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ΠΔ 258/1986)-ΦΕΚ 121 Α':

Άρθρο 473: Προθεσμία για την άσκηση των ένδικων μέσων.

«1. Όπου ειδική διάταξη νόμου δεν ορίζει διαφορετικά, η προθεσμία για την άσκηση ένδικων μέσων είναι δέκα ημέρες από τη δημοσίευση της απόφασης...

2... 3. Η προθεσμία για την άσκηση της αναίρεσης αρχίζει από τότε που η τελεσίδικη απόφαση θα καταχωριστεί καθαρογραμμένη στο ειδικό βιβλίο που τηρείται από τη γραμματεία του ποινικού δικαστηρίου. Η καθαρογράφηση της απόφασης πρέπει να γίνει μέσα σε δεκαπέντε ημέρες, διαφορετικά, ο πρόεδρος του δικαστηρίου έχει πειθαρχική ευθύνη. «Η καταχώριση της καθαρογραμμένης απόφασης στο ειδικό βιβλίο απαιτείται μόνο για την έναρξη της προθεσμίας

άσκησης αναίρεσης και τυχόν μη καταχώριση δεν εμποδίζει την παραγραφή της ποινής...».***Το άνω εντός «» εδάφιο προστέθηκε με την παρ. 4 άρθρ. 20 Ν. 2521/1997 ΦΕΚ Α' 174/1-9-1997.

Άρθρο 489:

«1. Εκείνος που καταδικάστηκε και ο εισαγγελέας ή ο δημόσιος κατήγορος έχουν δικαίωμα να ασκήσουν έφεση: α)...β)...γ)...δ)...ε)...στ) κατά της απόφασης του μεικτού ορκωτού δικαστηρίου και του τριμελούς ή μονομελούς εφετείου με την οποία καταδικάστηκε ο κατηγορούμενος σε ποινή στερητική της ελευθερίας διάρκειας τουλάχιστον τριών (3) ετών για κακούργημα ή τουλάχιστον δύο (2) ετών για πλημμέλημα». ***Η περίπτωση στ' αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 13 άρθρου 33 Ν. 3904/2010, ΦΕΚ Α' 218/23.12.2010.

Άρθρο 490:

«1...2. Ο εισαγγελέας εφετών μπορεί να προσβάλει με έφεση κάθε καταδικαστική απόφαση του μεικτού ορκωτού δικαστηρίου και του τριμελούς ή μονομελούς εφετείου της περιφέρειας του εφετείου του, είτε υπέρ είτε εναντίον εκείνου που καταδικάστηκε, μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από τη δημοσίευση της απόφασης».

***Οι λέξεις «ή μονομελούς» της παρ. 2 προστέθηκαν με την παρ. 14 άρθρου 33 Ν. 4055/2012, ΦΕΚ Α' 51/12.3.2012. Έναρξη ισχύος από 2 Απριλίου 2012.

Άρθρο 505: Ποιοί ζητούν αναίρεση.

«1. Εκτός από την περίπτωση της παρ. 3 του προηγούμενου άρθρου, αναίρεση μπορούν να ζητήσουν: α) ο κατηγορούμενος, β) ο αστικώς υπεύθυνος...γ) ο πολιτικώς ενάγων...δ) ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών...και ο εισαγγελέας εφετών για τις αποφάσεις του εφετείου και τις αποφάσεις των μεικτών ορκωτών και των τριμελών και μονομελών πλημμελειοδικείων που ανήκουν στην περιφέρειά του...».

Άρθρο 507: Προθεσμία για την αναίρεση.

«1. Η προθεσμία για την αναίρεση ορίζεται από το άρθρο 473. Για τον εισαγγελέα που δεν υπηρετεί στο δικαστήριο που έχει εκδώσει την προσβαλλόμενη απόφαση

η προθεσμία είναι δεκαπενθήμερη από τη δημοσίευση της απόφασης και δεν αναστέλλει την εκτέλεσή της...».

Άρθρο 546. Πότε η απόφαση είναι εκτελεστή.

«1. Η καταδικαστική απόφαση και κάθε διάταξη του δικαστή ή του εισαγγελέα εκτελείται αμέσως μόλις γίνει αμετάκλητη, εκτός αν ο νόμος ορίζει διαφορετικά σε ειδικές περιπτώσεις».

ΙΙΙ. ΑΝΑΛΥΣΗ -ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ :

Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις, ερμηνευόμενες σύμφωνα με το γράμμα, το πνεύμα και το σκοπό του νόμου, συνάγονται τα ακόλουθα:

1.α. Από τις προπαρατιθέμενες διατάξεις του ν. 3528/2007, οι οποίες τυγχάνουν εφαρμοστέες στην υπό κρίση υπόθεση, καθόσον ισχύουν από 9-2-2007, και οι οποίες δεν αντίκεινται στις περί προστασίας της μονιμότητας των υπαλλήλων συνταγματικές διατάξεις (βλ. ΣΤΕ 2857/1985 Ολομ., 1889/2001, 588/2003, 3300/2004, 2550/2006 κ.ά.), συνάγεται ότι, η έκπτωση του υπαλλήλου από την υπηρεσία και την κατεχόμενη απ' αυτόν θέση επέρχεται αυτοδικαίως από τη χρονολογία δημοσίευσής της καταδικαστικής αποφάσεως, αν, κατ' αυτής, δεν επιτρέπεται η άσκηση ενδίκων μέσων, ή από τη χρονολογία, κατά την οποία η καταδικαστική απόφαση κατέστη αμετάκλητη.

Σημειωτέον δε ότι, όπως έχει ειδικότερα κριθεί, οι διατάξεις αυτές του Υπαλληλικού Κώδικα, που είναι μεταγενέστερες του Ποινικού Κώδικα, ρύθμισαν ειδικά και προς το σκοπό της δημιουργίας αυστηρότερου καθεστώτος, χάριν του συμφέροντος της δημόσιας υπηρεσίας, τα σχετικά με την αυτοδίκαιη έκπτωση των υπαλλήλων, για τη διαπίστωση της οποίας από τη Διοίκηση, μόνη νόμιμη προϋπόθεση είναι η ύπαρξη αμετάκλητης καταδικαστικής απόφασης ποινικού δικαστηρίου για την τέλεση κάποιου από τα αναφερόμενα στο άρθρο 8 παρ. 1^ο ποινικά αδικήματα. Συνεπώς, εφόσον συντρέχει η προϋπόθεση αυτή, διαπιστώνεται υποχρεωτικά η αυτοδίκαιη έκπτωση, χωρίς να ασκεί επιρροή ο τρόπος εκτελέσεως, και, συγκεκριμένα, η αναστολή εκτελέσεως της ποινής, η

οποία έχει τυχόν αποφασισθεί από το ποινικό δικαστήριο, βάσει των διατάξεων του Ποινικού Κώδικα (ΣΤΕ 3300/2004, 2223/2003, 2172/2002, 2903/2007, 1678/2009, ΔΕΑ (ΑΚΥΡ) 652/2011, 251/2010, 956/2009, 1044/2008, 174/2008 Α' ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ).

Εξάλλου, οι προεκτεθείσες διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα, για την αυτοδίκαια έκπτωση, λόγω ποινικής καταδίκης, ως εκ του εξαιρετικού χαρακτήρα τους σε σχέση με τον συνταγματικό κανόνα της απολύσεως του υπαλλήλου μετά από προηγούμενη ουσιαστική κρίση υπηρεσιακού συμβουλίου, είναι στενά ερμηνευτέες και εφαρμόζονται για τα συγκεκριμένα αδικήματα του Ποινικού Κώδικα, στα οποία ρητά αναφέρεται ο Υ.Κ. και με την έννοια που προσδιορίζεται από τα στοιχεία της αντικειμενικής τους υποστάσεως, όπως αυτά καθορίζονται στις διατάξεις του Π.Κ., χωρίς να είναι δυνατή η ανάλογη εφαρμογή τους και σε άλλα αδικήματα του Π.Κ., έστω και εννοιολογικώς συγγενή προς τα προηγούμενα (βλ. ΑΔ ΗΟC ΣΤΕ 2857/1985, ΝΣΚ 397/2008).

Επομένως, ενόψει των ανωτέρω, εφόσον, έχει υπάρξει αμετάκλητη καταδίκη του υπαλλήλου για κάποιο από τα ως άνω ποινικά αδικήματα, εκδίδεται σχετική διαπιστωτική πράξη από την αρμόδια για την απόλυση αρχή, χωρίς προηγούμενη απόφαση του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου περί απολύσεως, η δε δημοσίευση της περίληψης της ως άνω διαπιστωτικής απόφασης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, έχει την έννοια της διαπιστώσεως των αποτελεσμάτων της απόφασης αυτής, που έχουν ήδη επέλθει (βλ. ΣΤΕ 2550/2006, 3300/3004, 2223, 588/2003, Ολ. 2172/2002, 1889/2001, 1610/1979 κ.ά.). Εντούτοις, η εν λόγω διαπιστωτική πράξη αποτελεί εκτελεστή διοικητική πράξη, προφανώς, διότι επιφέρει την υπηρεσιακή μεταβολή, η οποία μπορεί να προσβληθεί με αίτηση ακύρωσης (ΣΤΕ 3857/1985). Ο χαρακτηρισμός δε, ρητά από το νόμο της επέλευσης ορισμένης συνέπειας «αυτοδικαίως», προσδίδει, εξ ορισμού, αναδρομική ισχύ στις ακολουθούσες διαπιστωτικές πράξεις της Διοίκησης (βλ. ΣΤΕ 1314/1983, 2857/1985, 4334/1987, 2333/1988, 1506/1989 κ.ά.). Επισημαίνεται δε ότι, ως έχει κριθεί, η αυτοδίκαια έκπτωση, καίτοι συνεπάγεται απόλυση, χωρίς απόφαση υπηρεσιακού συμβουλίου, δεν εγείρει

N

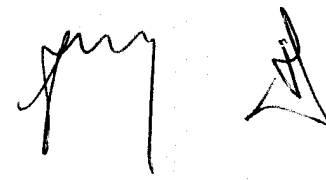
θέμα αντίθεσης προς την παράγραφο 4 του άρθρου 103 του Συντάγματος (πρβλ. ΣΤΕ 1911/2006 και Ολ. ΣΤΕ 1379/1958).

β. Περαιτέρω, σύμφωνα με την προμνημονευθείσα παράγραφο 2 του άρθρου 102 του Ποινικού Κώδικα, αν η αναστολή δεν αρθεί ή δεν ανακληθεί, η ποινή που είχε ανασταλεί θεωρείται σαν να μην είχε επιβληθεί.

Υπό το πρίσμα της ανωτέρω διάταξης, η κρατούσα θεωρητική και νομολογιακή αντίληψη δέχεται ότι, εξαφανίζεται όχι μόνο η ποινή, αλλά και η σχετική καταδικαστική απόφαση, ως προς την κύρια, τουλάχιστον ποινή (βλ. Χωραφής, Γενικαί Αρχαί, σελ. 406, έκδοσις 1978, Γαρδίκας Σωφρονιστική, σελ. 487-488 και σημ. 3, έκδοσις 1965 και ΠΧ/γ' σελ. 82, και ΠοινΧρ ΚΑ' 197, Καρανίκας Ποιν. Δικ. σελ. 195, έκδοσις 1960, Τούσης-Γεωργίου, 315, Στάικος ΠΚ α' σελ. 946, Ζαγκαρόλας ΠΧρ Ι' σελ. 281, 284, Ανδρουλάκης ΠΧρ ΑΒ' 220, Κατσαντώνης, Γ' 136, γνωμ. Εισ. Πρωτ. Σύρου 1197/53, ΠΧρ Γ' σελ. 273, Εφετ. Αιγαίου υπ' αριθμ. 86/71 ΠΧρ. Κβ' σ. 162, γνωμ. Εισαγγ. Πλημ/κών Λασηθίου 716/71 ΠΧρ ΚΑ' σελ. 412, απόφασις υπ' αριθμ. 79/73 Ολομελείας Συμβουλίου Επικρατείας ΠΧρ ΚΓ' σελ. 211, Ολ. ΝΣΚ 124/70, ΝΣΚ 255/74 και 152/77. Βλ. όμως και τεκμηρίωση της αντίθετης άποψης σε θεωρητικό και νομολογιακό επίπεδο στον Ποινικό Κώδικα: Αθαν. Κονταξή, έκδοσις 1987, τόμ. Α', σελ. 682-683).

γ. Παρά, όμως, την προεκτεθείσα ρύθμιση της παραγράφου 2 του άρθρου 102 του Ποινικού Κώδικα και τα προδιαληφθέντα σχετικά νομολογιακά πορίσματα, εν τούτοις γίνεται δεκτό, ότι η προειρημένη διάταξη δεν ασκεί έννομη επιρροή επί της αυτοδικαίως επελθούσας, κατόπιν αμετάκλητης δικαστικής αποφάσεως, εκπτώσεως, κατά τη σχετική πρόβλεψη του Υπαλληλικού Κώδικα (ΣΤΕ 1911/2006, 330/2004, 2223/2003, 3506/1982 και Ολομ. ΝΣΚ 264/2000).

Τούτο διότι, ενόψει του ότι, όπως προειπώθηκε, με τη διάταξη του άρθρου 149 του Υπαλληλικού Κώδικα, η οποία είναι μεταγενέστερη των διατάξεων του ΠΚ, ρυθμίστηκε κατά τρόπο αποκλειστικό και αυτόνομο, με σκοπό δημιουργίας αυστηρότερου καθεστώτος, χάριν του συμφέροντος των δημοσίων υπηρεσιών, τα της παραμονής στη θέση τους των υπαγομένων στις διατάξεις του ΥΚ

υπαλλήλων και εντεύθεν, τα περί εκπτώσεως από αυτή, συνεπεία ποινικής καταδίκης. Οι διατάξεις του άρθρου 102 παρ. 2 του ΠΚ δεν έχουν εφαρμογή επί των υπό των διατάξεων του ΥΚ διεπομένων προσώπων, για τα οποία η διαταχθείσα τυχόν, υπό του ποινικού δικαστηρίου αναστολή εκτελέσεως της επιβληθείσας ποινής, δεν συνεπάγεται, ελλείπει σχετικής ειδικής διατάξεως στον ΥΚ, και την αναστολή της εκ της υπηρεσίας εκπτώσεως, η οποία επέρχεται αυτοδικαίως διά μόνης της καταδίκης, ανεξαρτήτως του τρόπου εκτελέσεως της ποινής και της μεταγενέστερης ποινικής μεταχείρισης (βλ. προεκτεθείσα νομολογία ΣΤΕ, αλλά και την πρόσφατη απόφ. ΣΤΕ 3276/2014, Α' ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ).

Από δε τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 99, 100, 101, 102 και 104 παρ. 2 του ΠΚ, προκύπτει ότι, με τον ισχύοντα Ποινικό Κώδικα, σε αντίθεση με το προισχύσαν δίκαιο (Ν. ΓΩΙΗ/1911 «Περί αναστολής κ.λ.π.» (Φ -Α', 169), όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 3236/1924), που όριζε ότι σε περίπτωση επιτυχούς δοκιμασίας του καταδικασθέντος σε αναστολή, η ανασταλείσα ποινή θεωρείτο ως «αποτιθείσα» - ο νομοθέτης καθιέρωσε το σύστημα της αυτοδίκαιης εκ του νόμου εξαλείψεως όχι μόνο της υποχρεώσεως εκτίσεως της ποινής, αλλά και αυτής της ίδιας της καταδίκης, η οποία εξαφανιζόμενη από το νομικό κόσμο ουδεμία πλέον ενέργεια έναντι του καταδικασθέντος διατηρεί, είτε ως προς την επιβληθείσα ποινή, είτε ως προς τις παρεπόμενες ποινές ή άλλες συνέπειες που συνάπτονται προς την καταδίκη αυτή από την κείμενη νομοθεσία (ΣΤΕ 79/1973 Ολομ., 3424/1976, 923/178, 3506/1982, 3075/1984, 5534/1995). Ειδικότερα, αν παρέλθει επιτυχώς ο χρόνος αναστολής εκτελέσεως της ποινής για αδίκημα συνεπαγόμενο αυτοδίκαιη έκπτωση, όπως εν προκειμένω η υπεξαίρεση στην υπηρεσία (άρθρ. 8 παρ. 1 και 149 του Υπαλληλικού Κώδικα, Ν. 3528/2007), η Διοίκηση κωλύεται να εκδώσει τη διαπιστωτική πράξη αυτοδίκαιης λύσης της υπαλληλικής σχέσεως λόγω ποινικής καταδίκης, αφού η καταδίκη αυτή δεν υπάρχει πλέον σύμφωνα με το άρθρο 104 παρ. 2 του Ποινικού Κώδικα (ΣΤΕ 1998/2001, πρβλ. ΣΤΕ 1055/2003, ΔΕΑ 174/2008, Α' ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ).

Υπέρ της νομολογιακά τεκμηριωμένης απόψεως, ότι η αυτοδίκαιη έκπτωση επέρχεται δια μόνης της αμετάκλητης καταδίκης, χωρίς διάκριση για τη τυχόν

χορηγηθείσα αναστολή έκτισης της ποινής, συνηγορεί και η διάταξη του άρθρου 466 του Ποινικού Κώδικα, η οποία ορίζει, ότι δεν θίγονται οι διατάξεις των ειδικών νόμων με τις οποίες καθορίζονται παρεπόμενες ποινές ή και άλλες συνέπειες εκτός από αυτές που προβλέπει ο Ποινικός Κώδικας, και από τις έχουσες στην προκειμένη περίπτωση συμπληρωματική εφαρμογή διατάξεις των άρθρων 8 παρ. 2 και 150 του ισχύοντος Υ.Κ., καθώς και από την εισηγητική έκθεση αυτού, σχετικά με τα κωλύματα διορισμού, την έκπτωση και τη δυνατότητα επαναφοράς στην υπηρεσία εκπαιδευτικού υπαλλήλου, απ' όπου προκύπτει ότι η μόνη επιτρεπτή περίπτωση άρσεως των πιο πάνω κωλυμάτων για διορισμό και επάνοδο στην υπηρεσία είναι αυτή της απονομής χάριτος με άρση των συνεπειών της ποινής, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 47 παρ. 1 του Συντάγματος, απαγορευμένου επομένως, εξ αντιδιαστολής, του διορισμού και της επαναφοράς, άρα και της παραμονής στην υπηρεσία, για οποιοδήποτε άλλο λόγο. Εξάλλου, σε περίπτωση αναστολής της εκτελέσεως της ποινής, δια της επιτυχούς παράδοσης του χρόνου της δοκιμασίας αποσβέννεται μεν η κατά της προσωπικής ελευθερίας ποινή, της οποίας διατάχθηκε η αναστολή εκτελέσεως, θεωρούμενη στο εξής ως μη επιβληθείσα, δεν εξαφανίζεται όμως ούτε ακυρώνεται η καταδικαστική απόφαση, ούτε αποσβέννεται από το ποινικό μητρώο (Διατ. Εισ. Πλημ. Χαλκιδικ. 33/1986, ΑρχΝ 37.629, Εισ. Πλημ. Πολυγ. 1879/1966 ΠΧρ ΛΖ' 121), στο οποίο εγγράφονται αδιακρίτως όλες οι καταδίκες με αναστολή (αρ. 573-580 ΚΠΔ) (ίδετε και ΝΣΚ 348/2008).

δ. Στην προκειμένη υπόθεση, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, η ως άνω υπ' αρ. 2416/2013 καταδικαστική απόφαση του Τριμελούς Εφετείου Α' βαθμού Θεσσαλονίκης, δημοσιεύτηκε στις 3-11-2013 και καταχωρήθηκε στο σχετικό ειδικό βιβλίο με αύξ. αριθμό 139 στις 16.3.2015, και ως εκ τούτου κατέστη αμετάκλητη, κατ' άρθρο 473 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας στις 26.3.2015, αφού δεν ασκήθηκε κατ' αυτής αίτηση αναίρεσης, σύμφωνα και με την υπ' αριθμ. 432/06/05/2015 υπηρεσιακή βεβαίωση του Γραμματέα της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου. Ως εκ τούτου, ενόψει του ότι, η τριετής αναστολή εκτέλεσης της εν λόγω ποινής του υπαλλήλου του Ιδρύματος Α.Α. άρχισε, κατ' άρθρο 546 παρ. 1 ΚΠΔ, αφότου κατέστη αμετάκλητη η ανωτέρω

ποινική καταδικαστική απόφαση του Εφετείου Θεσσαλονίκης, ήτοι από τις 26.3.2015, και διαρκεί μέχρι τις 26.3.2018, οπότε και λήγει, σε περίπτωση επιτυχούς παρόδου αυτής δεν είναι δυνατή η έκδοση απόφασης έκπτωσης του εν λόγω υπαλλήλου από την αρμόδια υπηρεσία του Ιδρύματος μετά την ως άνω ημερομηνία.

V. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:

Κατ' ακολουθίαν των προεκτεθέντων, κατά την ομόφωνη γνώμη του Τμήματος, στην προκειμένη υπόθεση, ο Α.Α , υπάλληλος του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ., ο οποίος καταδικάστηκε αμετάκλητα σε ποινή φυλάκισης δύο (2) ετών και τριών (3) μηνών για το αδίκημα, μεταξύ άλλων, της υπεξαίρεσης στην υπηρεσία, με τριετή αναστολή έκτισης αυτής, υπόκειται στην αυτοδίκαιη έκπτωση, κατ' άρθρο 149 του Υπαλληλικού Κώδικα, για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η εν λόγω αναστολή, η οποία άρχισε από τις 26.3.2015, ημερομηνία κατά την οποία κατέστη αμετάκλητη η ποινική καταδικαστική απόφαση σε βάρος του, και λήγει στις 26-3-2018, ημερομηνία, μετά την πάροδο της οποίας δεν είναι δυνατή η έκδοση απόφασης έκπτωσής του από την αρμόδια υπηρεσία του Ιδρύματος.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

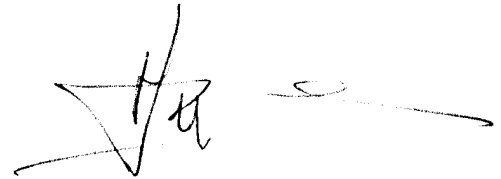
Αθήνα, 26 Ιουνίου 2015

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΣΤ' ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΣΚ

ΠΕΤΡΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Ν.Σ.Κ.

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ
ΠΑΡΕΔΡΟΣ Ν.Σ.Κ.